

4.2.2014

B7-0147/2014

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl padėties Egipte
(2014/2532(RSP))

**Véronique De Keyser, Libor Rouček, Pino Arlacchi, Saïd El Khadraoui,
Ana Gomes, Richard Howitt, Liisa Jaakonsaari, Maria Eleni Koppa,
María Muñiz De Urquiza, Raimon Obiols, Pier Antonio Panzeri,
Joanna Senyszyn, Boris Zala**
S&D frakcijos vardu

B7-0147/2014

**Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Egipte
(2014/2532(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Egipto, ypač į 2013 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl padėties Egipte¹,
  - atsižvelgdamas į savo 2013 m. spalio 23 d. rezoliuciją „Europos kaimynystės politika: siekis stiprinti partnerystę. Europos Parlamento pozicija dėl 2012 m. ataskaitų“²,
  - atsižvelgdamas į savo 2013 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl pereinamojo laikotarpio Arabų pavasario šalių turto grąžinimo³,
  - atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton pareiškimus: 2014 m. sausio 24 d. pareiškimą dėl Egipte neseniai įvykdytų prievartos aktų, 2014 m. sausio 19 d. pareiškimą dėl Egipte vykusio konstitucinio referendumo, 2013 m. gruodžio 24 d. pareiškimą dėl automobilių sprogdinimų Mansūroje (Egiptas) ir 2013 m. gruodžio 23 d. pareiškimą dėl politinių aktyvistų nuteisimo Egipte;
  - atsižvelgdamas į 2001 m. ES ir Egipto asociacijos susitarimą, įsigaliojusį 2004 m. ir sutvirtintą 2007 m. veiksmų planu, ir 2013 m. kovo 20 d. Komisijos pažangos ataskaitą dėl jo įgyvendinimo,
  - atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
  - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Egiptas yra pasirašęs,
  - atsižvelgdamas į Egipto konstituciją, kurią 2013 m. gruodžio 1 d. priėmė Konstitucinių reikalų komitetas, ir į 2014 m. sausio 14–15 d. vykusio referendumo rezultatus,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 24 d. Egipto įstatymą Nr. 107 dėl teisės į viešus susibūrimus, procesijas ir taikius protestus reguliavimo,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. liepos 8 d. išleistą konstitucinį dekretą, įskaitant konstitucijos pakeitimų ir parlamento bei prezidento rinkimų politinį veiksmų planą ir laikinosios vyriausybės programą, kuri grindžiama šiuo konstituciniu dekretu;
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 2014 m. sausio 15 d. Egipto gyventojai referendume patvirtino naują šalies

---

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0379.

² Priimti tekstai, P7_TA(2013)0446.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0224.

konstituciją (referendume dalyvavo 38,6 proc. rinkėjų, iš jų didžioji dauguma – 98,1 proc. balsavo už);

- B. kadangi 2014 sausio 19 d. Komisijos pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė Catherine Ashton pasveikino Egipto gyventojus ir valdžios institucijas labai tinkamai organizavus balsavimą ir pažymėjo, kad įtariamai pažeidimai iš esmės nepadarė įtakos rezultatams; kadangi, remiantis Egipto vidaus reikalų ministerijos duomenimis, su referendumu susijusių įvykių metu 10 žmonių žuvo, daug buvo sužeista, o 444 buvo suimti; kadangi vietos ir tarptautiniai veikėjai išreiškė susirūpinimą dėl procedūrinių balsavimo pažeidimų, dėl asmenų, vykdančių kampanijas prieš konstitucijos projektą, slopinimo ir dėl vienpusių viešų debatų, vykusių prieš referendumą;
- C. kadangi naujojoje Egipto konstitucijoje yra daug teigiamų dalykų pagrindinių laisvių ir žmogaus teisių, mažumų apsaugos, ypatingai moterų teisių srityse, tačiau į ją taip pat įrašyti straipsniai, kuriais ginkluotosioms pajėgoms netaikoma civilinė priežiūra, o jų biudžetui – parlamentinė priežiūra, kuriais karo teisėjams leidžiama teisti civilius gyventojus ir kuriais Abraomo religijų išpažinėjams draudžiama atlikti religines apeigas ir steigti religinių apeigų vietas;
- D. kadangi dėl politinės įtampos ir didžiulio visuomenės susipriešinimo Egipte toliau vykdomos teroristų atakos ir vyksta smurtiniai susidūrimai; kadangi nuo 2013 m. liepos mėn. protestuotojų ir saugumo pajėgų bei buvusiojo prezidento M. Mursio oponentų ir rėmėjų smurtiniuose susidūrimuose daugiau kaip tūkstantis asmenų žuvo ir daug buvo sužeista; kadangi pranešta, jog saugumo pajėgos naudojo besaikę jėgą prieš protestuotojus, o tūkstančiai asmenų buvo areštuoti ir sulaikyti, nes toliau vyrauja nebudžiamumo aplinka; kadangi 2013 m. lapkričio 12 d. šalyje atšaukta nepaprastoji padėtis;
- E. kadangi 2013 m. liepos 8 d. konstitucinėje deklaracijoje pateiktos politinės Egipto gairės; kadangi laikinoji vyriausybė savo programoje patvirtino įsipareigojimą imtis veiksmų, kad būtų galima sukurti demokratinę sistemą, užtikrinančią visų egiptiečių teises ir laisves, taip pat pabaigti šį veiksmų planą, užtikrinantį visapusišką visų politikos veikėjų dalyvavimą, ir surengti referendumą dėl naujos konstitucijos, o vėliau laiku pagal visas teisės aktais nustatytas taisykles surengti laisvus ir sąžiningus parlamento ir prezidento rinkimus;
- F. kadangi Egipte vis dar labai paplitę pagrindinių laisvių ir žmogaus teisių pažeidimai; kadangi rengiantis referendumui dar labiau padidėjo prievarta prieš politinius oponentus, žurnalistus, pilietinės visuomenės aktyvistus, taip pat padaugėjo jų kurstymo ir žeminimo atvejų; kadangi daug politinės ir pilietinės visuomenės aktyvistų, kaip antai Alaa Abdel Fattah ir Mohamed Abdel iš Egipto ekonominių ir socialinių teisių centro, Balandžio 6-osios judėjimo lyderiai Ahmed Maher ir Ahmed Douma, taip pat įvairių politinių partijų nariai, per pastarąsias savaites buvo suimti ir nuteisti; kadangi Nacionalinė Egipto žmogaus teisių taryba aplankė minėtuosius garsius aktyvistus Toros kalėjime ir 2014 m. sausio 12 d. paskelbė ataskaitą, kurioje sukritikavo jų kalinimo sąlygas ir pareikalavo nutraukti netinkamą elgesį;
- G. kadangi musulmonų brolija daug kartų atsisakė dalyvauti laikinosios vyriausybės pradėtame politiniame procese ir ragino boikotuoti referendumą, o kai kurie jos lyderiai

toliau skatina imtis smurto prieš valdžios institucijas ir saugumo pajėgas; kadangi Egipto laikinosios valdžios institucijos uždraudė Musulmonų broliją, įkalino jos vadovus, areštavo turta, nutildė žiniasklaidos priemones, o narystę joje laiko nusikaltimu, nors šio judėjimo Laisvės ir teisingumo partija veikia toliau; kadangi buvęs prezidentas M. Mursi nuo 2013 m. liepos 3 d. suimtas ir jam iškeltos baudžiamosios bylos, susijusios su prezidentavimu; kadangi 2013 m. gruodžio 20 d. Laisvės ir teisingumo partijai dirbanti tarptautinė teisės grupė jo vardu perdavė oficialų skundą Tarptautiniam baudžiamajam teismui;

- H. kadangi pagrindinės laisvės ir žmogaus teisės bei socialinis teisingumas ir aukštesnis piliečių gyvenimo lygis yra labai svarbūs perėjimo prie atviros, laisvos, demokratinės ir klestinčios Egipto visuomenės aspektai; kadangi nepriklausomos profesinės sąjungos ir pilietinės visuomenės organizacijos atlieka itin svarbų vaidmenį šiame procese, o laisva žiniasklaida yra svarbiausias bet kurios demokratinės visuomenės veiksnys; kadangi šiuo šalies politinių ir socialinių permainų laikotarpiu Egipto moterų padėtis vis dar labai pažeidžiama;
- I. kadangi 2013 m. lapkričio 24 d. įstatymas Nr. 107 dėl teisės į viešus susibūrimus, procesijas ir taikius protestus sukėlė daug griežtos kritikos Egipte ir už jo ribų; kadangi Komisijos pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė Catherine Ashton savo 2013 m. gruodžio 23 d. pareiškimе teigia, kad šis įstatymas buvo plačiai įvertintas kaip itin ribojantis žodžio ir susirinkimų laisves; kadangi per pastarąsias savaites, remiantis šiuo įstatymu, buvo išvaikyta taikių protestų, o daug protestuotojų – sulaikyta ir įkalinta;
- J. kadangi Egiptas vis dar susiduria su dideliais ekonominiais sunkumais; kadangi norint, jog šalyje klestėtų ekonomika, reikia užtikrinti politinį stabilumą, vykdyti patikimą ekonomikos politiką, imtis kovos su korupcija veiksmy ir gauti tarptautinę paramą;
- K. kadangi Sinajuje dar pablogėjo saugumo padėtis ir padažnėjo terorizmo ir smurto išpuolių prieš saugumo pajėgas; kadangi, remiantis oficialiais duomenimis, nuo 2013 m. birželio 30 d. smurtiniuose išpuoliuose žuvo bent 95 saugumo darbuotojai; kadangi šiame regione tūkstančiai asmenų, visų pirma pabėgėliai iš Eritrėjos ir Somalio, įskaitant daugybę moterų ir vaikų, žūsta, dingsta be žinios arba juos pagrobia prekyautojai žmonėmis ir laiko įkaitais siekdami išpirkos, kankina, seksualiai išnaudoja arba nužudo dėl organų;
- L. kadangi 2013 m. rugpjūčio 21 d. Užsienio reikalų taryba savo išvadose pavedė Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei Catherine Ashton kartu su Komisija pervarstyti ES paramos Egiptui pagal Europos kaimynystės politiką ir ES ir Egipto asociacijos susitarimą klausimą; kadangi partnerystė su visuomene, skatinimu pagrįstas požiūris ir principas „parama pagal pažangą“ (angl. *more for more*), taip pat galbūt principas „mažiau už mažiau“, yra esminiai ES persvarstytos Europos kaimynystės politikos principai; kadangi ES ir Egipto asociacijos susitarimo 2 straipsnyje numatyta, kad, kaip nustatyta Žmogaus teisių deklaracijoje, kuria remiantis kuriama vidaus ir tarptautinė politika ir kuri yra esminė šio susitarimo dalis, šalių santykiai ir susitarimo nuostatos grindžiamos pagarba demokratijos principams ir pagrindinėms žmogaus teisėms; kadangi 2014 m. sausio 11 d. Komisijos

pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė Catherine Ashton pareiškė, kad žmogaus orumas, socialinis teisingumas, saugumas, demokratija, žmogaus teisės ir geresnė ekonominė padėtis tebėra tikslai, kurių siekiant ES palaiko Egiptą;

1. dar kartą išreiškia solidarumą su Egipto žmonėmis ir toliau remia jų teisėtus demokratinius siekius; atkreipia dėmesį į per 2014 m. sausio 14 ir 15 d. surengtą referendumą priimtą naująją Egipto konstituciją, nes tai gali būti svarbus žingsnis pirmyn sudėtingame šalies perėjimo prie demokratijos procese; ragina visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti naujosios konstitucijos nuostatas dėl pagrindinių laisvių, įskaitant susirinkimų, asociacijų ir žodžio laisves, ir žmogaus teisių ir suderinti su konstitucija visus esamus ir būsimus šių sričių teisės aktus;
2. vis dėlto reiškia susirūpinimą dėl tam tikrų naujosios konstitucijos straipsnių, ypač dėl tų, kurie susiję su ginkluotųjų pajėgų statusu, įskaitant šiuos: 202 straipsnį, pagal kurį gynybos ministras (jis taip pat yra vyriausiasis vadas) skiriamas iš ginkluotųjų pajėgų karininkų; 203 straipsnį dėl ginkluotųjų pajėgų biudžeto; 204 straipsnį, pagal kurį karo teismams leidžiama teisti civilius už nusikaltimus, susijusius su tiesioginiais išpuoliais prieš karinius objektus, karinėmis zonomis, karine įranga, kariniais dokumentais ir paslaptimis, ginkluotųjų pajėgų viešosiomis lėšomis, karinėmis gamyklomis ir kariškiais, taip pat už nusikaltimus, susijusius su karine tarnyba; 234 straipsnį, pagal kurį gynybos ministras skiriamas pritarus Aukščiausiajai ginkluotųjų pajėgų tarybai; ši nuostata galios dar dvi visas prezidento kadencijas ir nenurodyta, kaip ir kas gali nušalinti ministrą nuo pareigų;
3. atkreipia dėmesį į daugumos referendumo dalyvių paramą naujai konstitucijai ir į tai, kad referendume dalyvavo palyginti nedaug gyventojų ir kad pranešta apie įtariamus pažeidimus per balsavimą; labai apgailestauja dėl prieš referendumą, per jį ir po jo vykusių smurtinių susidūrimų, per kuriuos žuvo ir buvo sužeista žmonių, ir dėl susidorojimo su aktyvistais, protestavusiais prieš konstitucijos projektą, nes tai sudarė sąlygas prieš balsavimą vykdyti vienašališkas viešąsias diskusijas;
4. yra labai susirūpinęs dėl besitęsiančių smurtinių susidūrimų Egipte, Egipto visuomenės susipriešinimo ir didelio vidaus susiskaldymo, taip pat dėl to, kad šalyje nėra sąlygų demokratinėms ir pliuralistinėms viešosioms diskusijoms; griežtai smerkia visus terorizmo aktus, smurtą, smurto kurstymą ir neapykantą kurstančias kalbas ir reiškia užuojautą per smurtinius susidūrimus žuvusių asmenų šeimoms;
5. smerkia visus saugumo pajėgų neproporcingos jėgos naudojimo prieš demonstrantus veiksmus ir primygtinai ragina laikinąją Egipto vyriausybę užtikrinti, kad būtų nedelsiant atlikti nepriklausomi, rimti ir nešališki visų tokių atvejų tyrimai ir kad už tuos veiksmus atsakingi asmenys būtų patraukti atsakomybėn; primena laikinajai vyriausybei jos pareigą užtikrinti visų Egipto piliečių saugumą, nepriklausomai nuo jų politinių pažiūrų ar priklausymo religinei bendruomenei, ir nešališką patraukimą atsakomybėn tų asmenų, kurie atsakingi už smurtą, smurto kurstymą ar žmogaus teisių pažeidimus;
6. dar kartą pabrėžia, kad susitaikymas ir civilių vadovaujamas įtraukus politinis procesas dalyvaujant visiems demokratiniais politiniams veikėjams yra esminiai perėjimo prie demokratijos Egipte veiksniai ir kad kitas svarbus žingsnis šiame procese – per naujojoje konstitucijoje nustatytą terminą surengti laisvus ir sąžiningus parlamento ir

prezidento rinkimus, kurie užtikrintų tinkamą atstovavimą įvairioms politinėms pažiūroms, moterims ir mažumų bendruomenėms; ragina visus politinius ir socialinius veikėjus, įskaitant buvusio prezidento M. Mursio rėmėjus, vengti bet kokių smurto aktų, smurto kurstymo ar provokacijų ir dėti pastangas susitaikyti; pakartoja savo raginimą paleisti visus politinius kalinius, įskaitant buvusį prezidentą M. Mursį; tebėra įsitikinęs, kad bet kokie prieš demokratinę politinę jėgą ar veikėją Egipte nukreipti draudimai, atskirtis ar persekiojimai būtų praeities klaidų kartojimas ir tik paskatintų dar didesnę radikalizmą;

7. ragina nedelsiant nutraukti visus valdžios institucijų, saugumo pajėgų ir kitų grupių vykdomus prievartos, persekiojimo ir bauginimo veiksmus politinių priešininkų, taikių demonstrantų, profesinių sąjungų atstovų, žurnalistų, moterų teisių aktyvistų ir kitų Egipto pilietinės visuomenės subjektų atžvilgiu; ragina rimtai ir nešališkai ištirti tokius veiksmus ir už juos atsakingus asmenis patraukti atsakomybėn; dar kartą ragina laikinąją vyriausybę užtikrinti, kad šalies ir tarptautinės pilietinės visuomenės organizacijos, nepriklausomos profesinės sąjungos ir žurnalistai galėtų šalyje laisvai, be vyriausybės įsikišimo, vykdyti veiklą;
8. reiškia susirūpinimą dėl 2013 m. lapkričio 24 d. įstatymo Nr. 107 dėl teisės į viešus susibūrimus, procesijas ir taikias demonstracijas, kuriuo savavališkai apribojama teisė į taikius susibūrimus ir leidžiamos represijos, taip pat susirūpinimą dėl jo įgyvendinimo, įskaitant neseniai jo pagrindu įvykdytus suėmimus; ragina persvarstyti šį įstatymą vadovaujantis tarptautiniais standartais ir Egipto tarptautinėmis prievolėmis, vykdant dialogą su pilietine visuomene, taip pat ragina išlaisvinti visus, kurie buvo suimti, sulaukyti ir nuteisti vien už tai, kad įgyvendino savo teisėtas teises, susijusias su susirinkimu, protesto, asociacijų ir žodžio laisvėmis;
9. smerkia Egipte neseniai įvykdytus teroristinius išpuolius prieš saugumo pajėgas; yra labai susirūpinęs dėl tolesnio saugumo mažėjimo Sinajaus pusiasalyje ir ragina Egipto laikinąją vyriausybę ir saugumo pajėgas dėti didesnes pastangas, kad būtų atkurtas saugumas šioje teritorijoje, ypač kovoti su prekiautojais žmonėmis; taip pat primena naujosios konstitucijos 89 straipsnį, kuriame paskelbta, kad pagal Egipto teisę draudžiama ir nusikaltimu laikoma visų formų vergovė, žmonių engimas ir prievartinis išnaudojimas, prekyba sekso paslaugomis ir kitų formų prekyba žmonėmis;
10. dar kartą ragina Tarybą, Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę bei Komisiją atsižvelgti ir į sąlygiškumo principą („parama pagal pažangą“), ir į rimtus ekonominius ir socialinius iššūkius, su kuriais susiduria Egiptas palaikydamas savo dvišalius santykius su Sąjunga ir gaudamas šaliai teikiamą Sąjungos finansinę paramą, taip pat dar kartą ragina aiškiai ir bendrai susitarti dėl kriterijų, taikomų šiais klausimais;
11. dar kartą ragina sustiprinti ES paramą bei pagalbą Egiptui ir kitoms Arabų pavasario šalims vykdant turto susigrąžinimo procesą, kaip buvo nurodyta 2013 m. gegužės 23 d. ir 2013 m. rugsėjo 12 d. Parlamento rezoliucijose; dar kartą pabrėžia, kad palengvinti buvusių diktatorių ir jų režimų pavogto turto grąžinimą yra ES moralinė pareiga ir labai politiškai aktualus (dėl simbolinės vertės) klausimas Sąjungose santykiuose su jos pietinėmis kaimyninėmis šalimis;

12. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių parlamentams bei vyriausybėms ir Egipto Arabų Respublikos laikinajai vyriausybei.